

AI-strategi för Region Örebro län

Fastställd av Regionstyrelsen 2025-01-29

AI-strategi för Region Örebro län

Fastställd av Regionstyrelsen 2025-01-29

Innehåll

1.	Förord	3
2.	Vision	4
3.	Strategiska mål	6
4.	Strategiska insatsområden med effektmål	7
4.1	Verksamhetsutveckling för att skapa ökat värde av tillgängliga resurser.....	7
4.2	Handlingsplan för ansvarsfull AI och datadriven utveckling	8
4.3	Kompetensutveckling för datadriven och AI-stödd verksamhet.....	8
4.4	Strategiska partnerskap och samverkan för AI-utveckling.....	9
4.5	Kvalitetssäkrad informationshantering för effektiv AI-användning.....	10
4.6	Teknisk infrastruktur för AI	10
4.7	Risker och utmaningar vid implementering av AI.....	11
5.	Genomförande	13
5.1	Styrning och ledning.....	13

1. Förord

Region Örebro län står inför omfattande förändringar och utmaningar där en växande andel av befolkningen har ett allt större behov av välfärdstjänster. Samtidigt ökar bristen på personal inom centrala yrkesområden och de ekonomiska resurserna är begränsade. Artificiell intelligens (AI) – som tekniskt sett är statistiska modeller – kan efterlikna mänskliga kognitiva funktioner, de utvecklas snabbt och har visat sig kunna avlasta dagliga arbetsmoment, möjliggöra nya effektivare arbetssätt och förbättra tillgången till samhällsservice. AI är en central möjliggörare för den omställning som Region Örebro län behöver genomföra.

I rapporterna *Uppdrag att främja offentlig förvaltnings förmåga att använda artificiell intelligens*¹ och *Ett samhälle i förändring – underlag till regeringens strategiska prioriteringar*² från Myndigheten för digital förvaltning påpekar man att AI har stor potential inom offentlig sektor. De varnar samtidigt för att avsaknad av investeringar kan leda till att Sverige hamnar efter, vilket kan påverka både välfärd och säkerhet negativt. SKR och regionerna har under 2024 presenterat en nationell 10-punktslista för digital infrastruktur inom hälso- och sjukvården, där AI och hälsodata lyfts som prioriterat område som kräver samverkan mellan stat och regioner. Samtliga regioner har också kommit överens om att man ska göra en gemensam satsning på AI i svensk hälso- och sjukvård.

Syftet med Region Örebro läns AI-strategi är att fånga upp möjligheterna med AI samtidigt som användningen sker på ett ansvarsfullt sätt. AI-strategin klargör önskade mål och förflyttningarna för AI samt de insatser som krävs för att uppnå dessa.

Strategin bygger på regionens vision *Tillsammans skapar vi ett bättre liv* och är en del av den övergripande planen för framtidens välfärd. Strategin omfattar alla Region Örebro läns verksamheter. Fokus ligger på praktiska och vardagsnära tillämpningar av beprövad AI-teknik för att skapa förutsättningar för största möjliga nytta i regionens olika uppdrag.

Andreas Svahn, regionstyrelsen ordförande

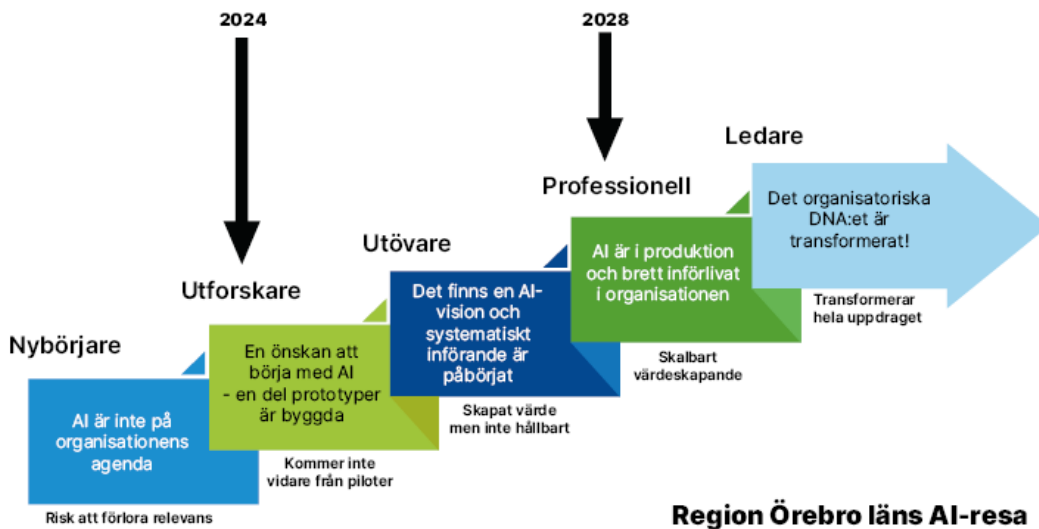
¹ Uppdrag att främja offentlig förvaltnings förmåga att använda artificiell intelligens. (2021). Myndigheten för digital förvaltning, (I2021/01825).

² Ett samhälle i förändring – underlag till regeringens strategiska prioriteringar. Slutredovisning av regeringsuppdrag Strategiska prioriteringar för digitaliseringspolitiken 2025–2030. (2024). Myndigheten för digital förvaltning. (Dnr. 2024–1332)

2. Vision

Region Örebro län har en öppen och nyfiken inställning till de möjligheter som AI och avancerad dataanalys kan ge. Vi arbetar ständigt med att förbättra våra arbetssätt med hjälp av AI för att möta vårt uppdrag, alltid med invånarnas perspektiv i centrum. Vi utforskar nya metoder och tekniker på ett säkert och professionellt sätt. Vi använder den snabba utvecklingen till att automatisera och effektivisera vardagliga uppgifter samt hitta helt nya lösningar för vårt arbete.

Därför lär vi oss aktivt från omvärlden, genomför små tester för att hitta värdeskapande områden och samarbetar brett för att göra större framsteg. Vi bygger tålmodigt vår mognad och förmåga att använda AI, följer de regler och lagar som gäller för vår verksamhet och utvecklar vår kapacitet för att bättre nå våra mål. Vår ambition är att höja vår mognadsnivå från Utforskare till Professionell.

Region Örebro län har goda förutsättningar för denna omställning. Vår regions storlek gör det lättare att centralisera och effektivisera datahanteringen, eftersom vi har färre system och aktörer. Detta underlättar tvärfunktionellt samarbete och snabba beslut och därför inför vi en regionövergripande samordning. Målet är att invånarna ska uppleva Tillsammans skapar vi ett bättre liv genom en långsiktig och datadriven utveckling av Region Örebro läns verksamheter.

Som **invånare** använder jag ofta tjänster från Region Örebro län, som inkluderar AI, för att förbättra min hälsa, planera resor eller få information på ett språk jag förstår.

Jag känner mig trygg med att min integritet skyddas och att mina personuppgifter hanteras säkert.

Som **patient** får jag hjälp av Region Örebro läns AI-tjänster som anpassas efter mina behov och ger mig jämlik, lättillgänglig och kvalitativ vård. AI gör det enklare för mig att hitta rätt i vårdsystemet och förbättrar min vård. Jag är delaktig i mina vårdbeslut och får möjlighet till tidig upptäckt av hälsoproblem.

Som **medarbetare** får jag stöd av AI i mitt arbete, vilket förenklar min vardag. Rutinuppgifter automatiseras, och jag får faktabaserade beslutsstöd som ökar tryggheten och kvaliteten i mitt arbete. Region Örebro län stöttar min kompetensutveckling och uppmuntrar idéer där AI ingår. Jag behöver inte vara expert på AI, juridik, etik eller informationssäkerhet, utan kan få hjälp av specialister att använda AI och digital teknik för att utveckla verksamheten.

Som **organisation** använder vi AI för att bättre möta behoven hos invånare, patienter, företag, samarbetspartners och medarbetare. AI gör verksamheten mer effektiv genom att optimera resursanvändning. Vi uppmuntrar en kultur där innovation och lärande främjas och ser AI som en del av ett helhetsperspektiv. Vi utvecklar den kompetens som krävs för att använda AI ansvarsfullt och systematiskt.

Region Örebro län bygger AI-kompetens tillsammans med nationella och internationella partners. Att satsa på AI stärker oss som en attraktiv arbetsgivare där framtidens talanger vill göra skillnad. Vår forskning och innovation inom AI bidrar till ett hållbart samhälle. En tydlig vision och mätbar nytta lockar fler företag och kompetenser, vilket hjälper oss att möta samhällets utmaningar.

3. Strategiska mål

Strategins övergripande mål är att stärka Region Örebro läns förmåga att, med hjälp av AI och datadrivna beslut, fortsätta erbjuda service av hög kvalitet. Detta behövs eftersom samhället står inför stora förändringar och utmaningar. En allt större andel av befolkningen behöver välfärdstjänster, medan bristen på personal inom viktiga yrkesområden ökar och de ekonomiska resurserna är begränsade. Genom att göra data och information tillgängliga och användbara för AI-baserade lösningar syftar strategin till att:

- ✓ ge invånarna stöd och service av högsta kvalitet
- ✓ säkerställa att patienter får tillgång till god och nära vård med en helhetssyn baserat på deras hälsodata
- ✓ ge beslutsfattare en komplett bild av verksamheten
- ✓ skapa fler möjligheter för AI-fokuserad forskning och innovation
- ✓ öka förståelsen och tryggheten bland invånare och medarbetare för användningen av AI och data.

Visionen och de övergripande målen förverkligas genom sju strategiska målsättningar. Dessa mål ger vägledning om vilka nyttor AI-insatserna ska skapa, både internt och för invånarna. De klargör också vilken samhällsservice Region Örebro län vill erbjuda med hjälp av AI och datadriven utveckling.

1. Förbättra invånarupplevelsen och effektivisera offentliga tjänster med AI.
2. Öka vårdens tillgänglighet och kvalitet genom AI-baserat stöd i hela vårdkedjan.
3. Förbättra tillgänglighet och kvalitet inom kollektivtrafiken med AI-tjänster.
4. Stärka chefer och medarbetare med utbildning och kompetensutveckling inom AI.
5. Främja innovation, forskning och utveckling inom AI och fördjupa samarbeten med akademi och näringsliv.
6. Skapa förtroende och transparens kring AI genom tydliga etiska riktlinjer.
7. Stärka hållbarhetsarbetet med AI för ökad resurseffektivitet och minskad energianvändning.

Strategin stärker Region Örebro läns hållbara utveckling genom att använda AI och data för att förbättra företagsklimatet, främja innovation, stödja kompetensutveckling och skapa bättre levnadsförhållanden för invånarna. AI-baserade insikter och effektiv dataanvändning optimerar Region Örebro läns samhällsservice.

4. Strategiska insatsområden med effektmål

För att uppnå visionen och målen är insatserna inriktade på sju områden. Varje insatsområde har prioriterade åtgärder och effektmål som beskriver de önskade förändringarna.

4.1 Verksamhetsutveckling för att skapa ökat värde av tillgängliga resurser

För att ge länsinvånarna verklig nytta fokuserar vi först på verksamhetsutveckling inom Region Örebro län. Målet är att använda AI för att få ut mer värde av de resurser som finns. Detta arbete stöds av en kultur av innovation och lärande. Vi har ett helhetsperspektiv och har byggt upp kompetens inom alla viktiga områden för en systematisk och ansvarsfull användning av AI.

För att långsiktigt ge större värde av varje skattekrone ska Region Örebro län:

- Säkerställa att det finns rätt resurser och kompetens samt skapa effektiva processer och styrmodeller för att hantera juridiska, etiska och informationssäkerhetsmässiga frågor i AI-initiativ på ett balanserat sätt.
- Systematiskt, med hjälp av en kultur för innovation och lärande, höja organisationens kompetens i användningen av både data och AI genom att genomföra mätbara insatser för att öka mognadsnivån.
- Arbeta strukturerat med AI-införandet genom att:
 - Utveckla och införa metoder för att identifiera potentiell nytta på ett proaktivt sätt.
 - Skapa och implementera en modell för att värdera nytta, prioritera initiativ och följa upp effekter av AI-insatser.
- Säkerställa att de valda AI-lösningarna implementeras fullt ut och att arbetssätten anpassas med hänsyn till arbetsmiljön.
- Fungera som en testmiljö och stödja näringslivets och forskningens deltagande i utvecklingen av verksamheten.

Effektmål: Inom tre år har Region Örebro län en etablerad och mätbart högre mognadsnivå i användningen av data och AI. Regionen har valt och infört digitala plattformar för intelligent automation och dataanalys, vilket har ökat effektiviteten i administrativa uppgifter. AI-lösningar har implementerats i verksamheten och har lett till förbättrade arbetssätt. Region Örebro län fungerar dessutom som en aktiv testmiljö som möjliggör näringslivets och forskningens deltagande i verksamhetsutvecklingen.

4.2 Handlingsplan för ansvarsfull AI och datadriven utveckling

För att stärka Region Örebro läns förmåga att införa AI och datadriven utveckling på ett systematiskt och ansvarsfullt sätt, med effektiva och balanserade beslutsprocesser, ska en handlingsplan tas fram. Planen ska vara regionövergripande och innehålla:

- Insatser för att höja kompetensen hos chefer och medarbetare inom viktiga områden för ansvarsfull AI-användning, som dataskydd, informationssäkerhet, patientsäkerhet och icke-diskriminering.
- Utveckling av organisation, processer, metoder och verktyg som:
 - Tar hänsyn till etiska, juridiska, hållbarhets-, arbetsmiljö-, patientsäkerhets-, IT- och informationssäkerhetsaspekter vid implementering och användning.
 - Balanserar dessa aspekter med faktorer som ekonomi, tidsramar och genomförbarhet.
 - Använder specifika metoder och verktyg för att tydligt och överskådligt identifiera risker och alternativrisker.
- Tydliga roller och ansvar för införande och användning av AI-tjänster, inklusive hantering av eventuella fel samt sak- eller personskador som kan uppstå. AI-lösningar ska vara evidensbaserade.

Effektmål: Inom två år har Region Örebro län en handlingsplan med åtgärder som möjliggör en systematisk och ansvarsfull implementering av AI och datadriven utveckling. Planen ska ha lett till tydliga organisatoriska processer och verktyg som identifierar och balanserar etiska, juridiska, sociala och ekonomiska aspekter. Det ska också finnas evidensbaserade AI-tjänster med definierade roller och ansvarsområden för trygg och hållbar användning.

4.3 Kompetensutveckling för datadriven och AI-stödd verksamhet

För att Region Örebro län ska kunna använda ett datadrivet arbetssätt och AI fullt ut behövs tvärdisciplinär kompetens. Möjligheter till lärande, kompetensutveckling och kompetensväxling ska prioriteras och är avgörande för att organisationen ska kunna ställa om. Region Örebro län ska:

- ✓ Sprida AI-kunskap i hela organisationen. Specifik kompetens ska också utvecklas inom ansvarsfull användning, innovationsutveckling, förändringsledning och effektmätning, med samma breda ansats.

- ✓ Beakta och integrera AI-strategins mål i alla förvaltningars planer för verksamhetsutveckling och kompetensförsörjning.

Effektmål: Inom två år ska en organisation för AI och datadriven utveckling finnas på regionövergripande nivå. Region Örebro län har identifierat den kompetens och de resurser som behövs för att nå strategins mål och har tagit steg i utvecklingen baserat på de behov som har identifierats.

4.4 Strategiska partnerskap och samverkan för AI-utveckling

Genom aktivt engagemang i externa partnerskap och samverkan kan Region Örebro län både stärka sitt eget lärande och bidra till en framgångsrik AI-utveckling som gynnar både regionen och samhället. Den data regionen har tillgång till är en värdefull resurs och kan användas i olika samarbeten. Region Örebro län ska:

- Aktivt söka samarbetsmöjligheter med andra regioner, kommuner, universitet, näringslivet samt nationella och internationella aktörer.
- Delta i samverkansinitiativ för gemensamma AI-satsningar, dela resurser och genomföra större AI-projekt, exempelvis genom att utforska lösningar baserade på öppen källkod.
- Samarbeta med andra aktörer för att påverka AI-utvecklingen nationellt, till exempel genom att bidra till riktlinjer, strategier och standarder för AI.
- Främja innovation genom att dela data med näringsliv, forskning och civilsamhället så långt det är möjligt, exempelvis genom att öka andelen öppna data från regionen.
- Utveckla och förbättra verksamheten i relevanta delar genom samverkan med innovationsaktörer.
- Definiera kriterier för att bedöma nyttan av samverkansinitiativ.

Effektmål: Inom två år har Region Örebro län etablerat minst fem strategiska partnerskap med nationella och internationella aktörer, inklusive regioner, kommuner, universitet och näringslivet, som stöder gemensamma AI-satsningar. Regionen har bidragit aktivt till nationella riktlinjer och strategier inom AI. Data, öppen källkod, kunskap och kompetens har använts och delats i strategiska samarbeten som främjat forskning och utveckling. Region Örebro län har de bästa förutsättningarna för att använda och dela data för forskning och stimulera utvecklingen och användningen av datadrivna innovationer.

4.5 Kvalitetssäkrad informationshantering för effektiv AI-användning

För att kunna använda ett datadrivet arbetssätt och AI effektivt måste stora datamängder göras tillgängliga och kvalitetssäkras. Region Örebro län har stora datamängder inom flera områden, och arbetet med att säkra och tillgängliggöra dessa data enligt standarder och bästa praxis har redan påbörjats.

AI-relaterad informationshantering omfattas av många lagar, föreskrifter och riktlinjer som Region Örebro län måste beakta kontinuerligt. Region Örebro län ska:

- Säkerställa en tydlig ansvarsfördelning för datakvaliteten.
- Säkerställa att data görs tillgänglig enligt verksamhetens behov.
- Klargöra vem som äger den data som produceras inom regionens verksamheter.
- Anpassa befintliga processer för informationshantering till AI-användning.
- Utveckla arbetssätt och processer där data värderas som en strategisk resurs för både intern och extern användning.
- Utveckla metoder för effektiv data- och informationsdelning och införa en standard för detta i samarbete med andra regioner.
- Arbeta för en sammanhållen nationell digital infrastruktur.

Effektmål: Inom två år har Region Örebro län etablerat en kvalitetssäkrad datainfrastruktur som stöder ett datadrivet arbetssätt och AI-användning, där data är tillgänglig och hanteras enligt verksamhetens behov och gällande regler. Ägarskap för all data är tydligt definierat, och processer för informationshantering är anpassade för AI. Regionen använder data strategiskt, både internt och externt, med en standard för effektiv datadelning. Dessutom deltar regionen aktivt i utvecklingen av en nationell datainfrastruktur som möjliggör säker och ändamålsenligt informationsutbyte på nationell nivå.

4.6 Teknisk infrastruktur för AI

För att möjliggöra användningen av AI behövs en kraftfull och specialiserad teknisk infrastruktur. Molntjänster har blivit en strategisk lösning eftersom de erbjuder kostnadseffektivitet, snabb leverans, skalbarhet och hög informationssäkerhet, vilket gör dem till en prioritet i AI-strategin. Region Örebro län ska:

- Bygga en modern teknisk infrastruktur för utveckling, testning, utvärdering, drift och övervakning av AI-lösningar.
- I första hand använda molntjänster som är anpassade för AI-behov, med hänsyn till informationssäkerhet, kostnad, beräkningskapacitet, svarstider och tillgänglighet.
- Skapa gemensamma krav för upphandling av tekniska system som säkerställer äganderätt och tillgång till data utifrån verksamhetsbehov.
- Utvärdera öppen källkod som förstahandsval vid mjukvaruinköp och utveckling för att främja transparens, flexibilitet och långsiktig kostnadseffektivitet, samtidigt som beroendet av enskilda leverantörer minskas.

Effekt mål: Senast 2028 har medarbetarna i Region Örebro län tillgång till en teknisk infrastruktur och regionövergripande arbetssätt som möjliggör dataflöde och användning för faktabaserade beslut. Infrastrukturen är AI-redo och har, i samarbete med externa parter, tillräcklig beräkningskapacitet för att implementera AI-baserat verksamhetsstöd. För att uppnå detta mål genomförs aktiviteter som stegvis och kontinuerligt utvecklar infrastrukturen fram till 2028.

4.7 Risker och utmaningar vid implementering av AI

Användning av AI medför flera risker och utmaningar, inklusive informationssäkerhets-, juridiska och etiska aspekter. Europeiska förordningar och direktiv, såsom dataskyddsförordningen (GDPR), förordning om medicintekniska produkter (MDR), AI-förordningen och förordningen om det europeiska hälsodataområdet (EHDS), understryker vikten av att upprätthålla informationssäkerhet, dataskydd, patientsäkerhet och etik, samt att göra en balanserad bedömning av risker och nytta.

AI kan ibland förväxlas med digitalisering, men skillnaden är viktig, särskilt ur ett juridiskt perspektiv³. Eftersom AI ofta innebär mer omfattande förändringar, krävs ett starkt engagemang från högsta ledningen. Därför är det avgörande att Region Örebro län arbetar systematiskt för en ansvarsfull och hållbar användning av AI.

³ What is AI? Can you make a clear distinction between AI and non-AI systems? Grobelnik et al. (2024), OECD Policy Observatory.

För att dra nytta av AI i en datacentrisk organisation finns flera utmaningar:

- Att gå från innovation och pilotprojekt till breddinförande och konkret nytta.
- Att arbeta tvärdisciplinärt i en organisation som präglas av ekonomiska ramar och uppföljning per förvaltning.
- Att nyttan av AI ofta uppstår först efter ett brett införande och när nya arbetssätt är fullt implementerade.
- Att förstå och hantera balansen mellan risk och nytta i verksamhetsutvecklingen, även när det finns otydligheter kring juridiska, etiska och informationssäkerhetsaspekter.
- Att få tillgång till specialistkompetens inom juridik, informationssäkerhet, dataskydd, samt teknisk expertis och analytiker för att omvandla data till nya insikter med AI.
- Att säkerställa att AI har tillgång till data av hög kvalitet och en särskild teknisk infrastruktur, vilket skiljer sig från traditionella IT-system.

Effektmål: Inom 1 år ska alla nya AI-initiativ genomgå en riskbedömning baserad på ett gemensamt ramverk som tar hänsyn till juridiska, etiska och informationssäkerhetsmässiga aspekter. Det är också viktigt att väga riskerna med AI mot alternativriskerna, det vill säga riskerna med att inte använda AI. Alternativrisker och alternativkostnader måste därför alltid inkluderas i risk- och nyttobedömningar. Inom 2 år ska samtliga förvaltningars ledningsgrupper samt medarbetare som jobbar med verksamhetsutveckling genom AI-tillämpningar genomgå grundläggande AI utbildning inklusive aspekter kopplat till juridik, etik och informationssäkerhet.

5. Genomförande

5.1 Styrning och ledning

Regionstyrelsen har det övergripande ansvaret för AI, datadriven utveckling och digitalisering inom regionen. I Regionstyrelsens verksamhetsplan 2025 ingår också ett uppdrag att ta fram en AI-strategi för Region Örebro län. Regiondirektören ansvarar för att genomföra strategin. Uppföljning sker till Regionstyrelsen. Vid implementeringen ska en styrmodell med ett externt rådgivande organ användas.

En regionövergripande handlingsplan med mätbara och tidsatta mål ska återrapporteras årligen till Regionstyrelsen.

Strategin uppdateras efter fyra år eller vid behov.

Postadress: Region Örebro län, Regionkansliet, Box 1613, 701 16 Örebro, E-post: regionen@regionorebrolan.se
Besöksadress: Klostersgatan 23, vån 6, Örebro, Telefon: 019-602 10 00, Organisationsnummer: 232100-0164

www.regionorebrolan.se